

17. okt. 2016

Immikkut ittumik suliniutit meeqqanik inuusuttuaqqanillu sumiginnaasernerup annikillisarnissaanut pingaartumillu angajoqqaatut akisussaaffimmik erseqqissaanissamut tunngasut ingerlanneqarsinnaanerat pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu Inatsisartut oqallinnissaannik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Anthon Frederiksen, Partii Naleraq).

Anthon Frederiksen, Partii Naleraq oqallisissiaanut Siumumiit qujalluta imak oqaasseqassaagut.

Meeqqat pisuussutitta pingaarnersaraat. Siumup anguniarpaa meeqqat, inuusuttullu toqqissisimasut, peqqissut, imminut tatigisut, inoqatiminnik ataqqinnittut, tarnikkut timikkullu nukittuut kinaassutsiminnillu ilisimaarinnittut pilersinnissaat. Ilaqutariissuseq suliffeqarnerlu oqimaatigiittariaqarput.

Ilaqutariit siunnersorneqarnissamik pisariaqartitsisut piaartumik ikiorneqarnissaat Siumup aqutis-siutissavaa, taamaasiornikkut meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiisarneq annikillisarneqarsinnaaqqullugu. Ilaqutariit siunnersorneqarnerat pitsaanerusunngorlugu ingerlaqqittariaqarpoq, taamaattumik naammattunik ukiut tamaasa aningaasaliisoqartarnissaa qulakkeersimatinneqarnissaa Siumumiit sulissutiguassavarput.

Nunatsinni pissutsit unammillernartut nalaaniippugut. Nunatta oqaluttuarisaanera qiviaqqaassallugu pissusissamisoorpoq. Nuna inuuffigiuminaatsoq peqqarniissinnaasorlu ukiorpassuarni inuuffigaarput, taamaattumik Kalaallit pissutissaqavilluta siuligut nukittuut pillugit tulluussimaartaqaagut kingornussavut pillugit. Naak kinaassuserput inuiaat allat akuulerneranni allannorsimaqisoq, pitsaaquterpassuupput soorunami aamma pitsaanngequtit nalaassimavagut. Meeqqanut perorsaa-riaaserput allannortut ilagaat. Inooriaatsip allannorluinnarnerata ajoraluartumik ileqquvut pingaartitavullu allannortissimavaat, taamaalillutik pingaartitavut meeqqavullu pillugit inuiaqatigiittut angorusutavut ataqatigiikkunnaarsimallutik.

Meerartatta angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartarnerat ajuusaarnartut annersaasa ilagaat, tamassuma pisartup ajoraluartumik nalinginnaasutut isikkoqalersimanera alianartuuvoq. Suliassaavorli annertoq, ukiut tamaasa 235 millionit angullugit akisussaaffik angajoqqaaniittoq naammassineqarneq ajormat pisortanit aningaasalersuiffiqeqarpoq. Akisussaaffik angajoqqaaniippoq inuiaqatigiillu akisussaaqataapput, angajoqqaallu toqqammavissaqartinnagu arsaaginnarlugit akisussaaffiaannarsinnaanngilavut, qanoq tamanna kivinneqarnissaa angajoqaaniit ajornartorsiutaappat pisortaniit piginnaangorsaanerit ikorfartuinerillu aqutigalugit iliuuseqarfigineqassapput.

Pissutsit maannakkutut ittut allannortinniassagutsigit inuiaqatigiit tamarmiusut peqatigisariaqar-pavut, inuiaqatigut qaammarsaanikkut akisussaassusermik annerusumik kajumissuseqalersittaria-qarpavut, peqatigiilluta.

Maannamut suliniutit assigiinngitsut ingerlasimalerput. *“Qitiusumik siunnersuisarfik”* pilersinneqarpoq sulilu ineriartortinneqarluni, allarpassuillu meeqqanut tunngasut suliniutit siammartinneqarput. Taakkuinnaalli naammanngillat, angajoqqaat akisussaaffimminnik tigusinissaat perorsaanikkullu pimoorussinerunissaat sakkortuumik kaammattuutigisariaqarparput.

Atuisuunikkut ajornartorsiorsimagaanni katsorsartinnissamut saaffissat ammapput. Ilaqutariittullu alloriarumasunut illoqarfiit Familiecentereqarfiusut saaffigineqarsinnaapput.

Anthon Frederiksen apeqquteqaammini ilannguppaa qanoq ilillugu meeqqat unnuarsuarmut aneerlutik nakkutigineqanngittarnerat iliuuseqarfiginerusinnaagipput. Tamanna pillugu Siumumiit ima oqaaseqassaagut: *Peqqussut nr. 1, 15. april 2003 § 5, imm. 1 aamma imm. 2 naapertorlugit kinaluunniit meeraq pillugu ernumanartumik pasitsaassisoqarpat nalunaaruteqartussaaitaavoq.* Kommunnilli sumiiffinni tamani Innuttaasunut Sullissinera qanoq inissisimasoq ilisimavarput, tassa aaqqissuusaanikkut sulisussaqaarnikkullu inissisimanerat peqputaalluni suliassanut kinguussaaqasoqarpoq. Taamaattumik pisortat kommunillu kaammattorusunnarput suleqatigiillutik atuarfinni isumaginninnikkut siunnersortinik pilersitsinissaat, taamaaliornikkut suliassat sukkanerusumik ingerlanneqarsinnaanerisa pitsanngorsarneqarnissaat angujumallugu.

Nuna sanilerisarput Island assigalugu meeqqat 15-it inorlugit ukiullit unnukkut nalunaaqqutaq aqqaninngortinnagu (23) angerlarsimasalernissaat anguniarutsigu apeqqutigeqqaartariaqarparput kiap tamanna nakkutigissaneraa!? Nunartsinni taamak siammasitsigisumik nunassittariaqaaseqartilluta eqqarsaat tamanna piviusunngortinnissaa ajornaatsuinnaanaviannngilaq. Taassuma iluani inatsisiliussagutta sissuerluinnartariaqarpugut, piviusunngortissinnaanngisatsinnik inatsisiliornissarput eqqarsaatigilluinaqqaartariaqaratsigu. Naak oqariartuuttip siunertaa pitsaagaluaqisoq piviusorli nunatsinni allarujussuuvoq. Tassunga tapiliullugu eqqaamasariaqarparput meeraqartarmat ilaatigut angerlarsimaffimminni toqqissisimannngitsunik angajoqqaaminnullu angerlarusunngitsunik, ajornaanngippallaaqaaq oqaannassalluni meeraq pinngitsoorani angajoqqaaminiittariaqartoq, piviusoq allaammat. Angajoqqaarparpormi ajoraluartumik meeqqaminnut ilaatigut tujormisitsisunik, taakku Kommunini ingerlatsinermi immikkut isiginiarneqartariaqarput.

Kalaallit Nunatsinni meeqqat illersuisoqaraluartut taamaattoq sulianut akuliussinnaanermut pisinnaatitaaffeqarfiunatik iliuuserisinnaasat annertugaluarlutik timitalersuinissamut qulakkeerinnittuungillat, saniatigullu aningaasatigut killeqartumik atugassaqaarfiummata aporfeqartitsipput. Aningaasat amerlanerusut immikkoortinneqartaraluar-pata qularutigissanngilarput suliniutit suli maannamiit annertunerusut piviusunngortissinnaagaluar-mata.

Angajoqqaarpassuaqarpoq meeraanerminnik atukkaminnik meeqqiornerminni pissutsinik nangitseqqittunik, tamanna pakkersimaartinniarlugu siusinaartumik iliuusissat suli maannamiit sakkortunerusariaqarlutillu annertunerusariaqartut ataatsimoorfigalugit kivittariaqarparput. Siumumiillu anguniakkatsinni angajoqqaat siunnersorneqarnissamik amigaateqartut pillugit suliniutit suli

sukasaqqittariaqarpavut. Tamakku unammissutigineqarnissaat kissaatiginngilarput akissusaaqati-
giinnerpummi tamatsinniimmat.

Siumumiit Anthon Frederiksen oqallisissiaanut qujavugut, suleqataanissamullu piareersimavugut.
Qujanaq.

Laura Táunâjik

Siumut